

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

06-08-339S

СИЛАБУС навчальної дисципліни		SYLLABUS	
Управління ризиками		Risk Management	
Шифр за ОП	БК 4.2	Code in Degree Programme	
Освітній рівень: магістерський (другий)		Level of Education: Master's (second)	
Галузь знань Управління і адміністрування	07	Field of Knowledge Management and administration	
Спеціальність Менеджмент	073	Field of Study Management	
Освітня програма: Менеджмент організацій і адміністрування		Degree Programme: Management of organizations and administration	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Управління ризиками» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня, які навчаються за освітньо-професійною програмою «Менеджмент організацій і адміністрування» спеціальності 073 «Менеджмент». Рівне. НУВГП. 2023. 11 стор.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/26659/>

Розробник силабусу: Король Б.О., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту

Силабус схвалений на засіданні кафедри менеджменту
Протокол № 21 від «29» серпня 2023 року

Завідувач кафедри: Кожушко Л.Ф., д.т.н., професор.

Керівник освітньої програми: Король Б.О., к.е.н., доцент

Схвалено на засіданні науково-методичної ради з якості освіти
ННІЕМ

Протокол № 1 від «31» серпня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ: Н. Е. Ковшун, д.е.н.,
професор

№ документа в ЕДО.

Попередня версія силабусу: немає

© Король Б.О.
© НУВГП, 2023

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	магістр
Освітня програма	Менеджмент організацій і адміністрування
Спеціальність	073 «Менеджмент»
Рік навчання, семестр	Денна: 5-й рік навчання, 9-й семестр Заочна: 6-й рік навчання, 11-й семестр
Кількість кредитів	3
Лекції:	Денна – 16 год., заочна – 4 год.
Практичні заняття:	Денна – 14 год., заочна – 6 год.
Самостійна робота:	Денна – 60 год., заочна – 80 год.
Курсова робота:	ні
Форма навчання	Денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА	
	Король Богдан Олегович, к.е.н, доцент, доцент кафедри менеджменту
Вікіситет	https://cutt.us/KJLiz
ORCID	0000-0002-2290-9376
Як комунікувати	b.o.korol@nuwm.edu.ua
ПРО ДИСЦИПЛІНУ	
Анотація навчальної дисципліни, в т. ч. мета та цілі	<p>Метою вивчення дисципліни є формування необхідних теоретичних знань та практичних навичок з методології управління ризиками.</p> <p>Основними завданнями навчальної дисципліни є ознайомити студентів з методологіями і стандартами управління ризиками; ознайомити студентів з інструментами і методами в управлінні ризиками з використанням «важких» методологій; навчити студентів вибирати й застосовувати відповідні інструменти і методи в процесах управління ризиком</p>

	<p>(ідентифікації ризиків, якісному і кількісному аналізу ризиків); навчити студентів кількісно оцінювати проектні ризики за стандартом RPM від PMI; ознайомити студентів з інструментами і методами в плануванні реагування на ризики та вибором відповідної стратегії реагування на «позитивні» і «негативні» ризики; ознайомити студентів з процесом контролю ризиків.</p> <p>Методи навчання: лекції у формі діалогу, проблемні лекції, дослідницький метод, навчальна дискусія, аналіз конкретних ситуацій (case study), індивідуальні завдання для вирішення практичних вправ та задач, тестові завдання, проєктне навчання, демонстрації, рольові та ділові ігри.</p> <p>Технології навчання: навчальні посібники, монографії, наукові статті, мультимедійні презентації, лекції, друкований роздатковий матеріал, проєктна технологія, інструкції, вебіари, онлайн курси.</p>
Компетентності	<p>ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог.</p> <p>ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>СК4. Здатність до ефективного використання та розвитку ресурсів організації.</p> <p>СК9. Здатність аналізувати й структурувати проблеми організації, приймати ефективні управлінські рішення та забезпечувати їх реалізацію.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління організацією в непередбачуваних умовах.</p> <p>ПРН6. Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність.</p> <p>ПРН13. Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).</p>
Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аналітичні навички. 2. Взаємодія з людьми, комунікаційні якості. 3. Вміння працювати в команді. 4. Навички переконання та аргументації. 5. Оцінювати ризики та приймати рішення. 6. Системне, креативне та логічне мислення. 7. Уміння бачити і вирішувати проблеми. 8. Комплексне вирішення проблем. 9. Уміння сформувати команду.
Структура навчальної дисципліни	Зазначено нижче в таблиці
Методи оцінювання та структура оцінки	<p>Система оцінювання знань студентів проводиться відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/</p> <p>Для оцінювання знань студентів передбачається проведення поточного та підсумкового контролю знань за ЄКТС.</p>

Розподіл обов'язкових балів, що присвоюються студентам

Поточне тестування та самостійна робота							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	100
14	14	14	16	14	14	14	

T1, T2..... T7 – теми змістових модулів

За вчасне та якісне виконання завдань поточної діяльності та підсумкових контролів здобувач отримує обов'язкові бали:

- до 40 балів – модульний контроль, який складається з двох модулів (МК 1 – 20 балів, МК 2 – 20 балів).

Дисципліна закінчується заліком, тому результати складання модульних контролів зараховуються як підсумковий контроль. Перескладати модульний контроль не дозволяється. Якщо здобувач із можливих 60 балів поточної складової оцінювання та 40 балів модульної або підсумкової складової оцінювання впродовж семестру набрав певну кількість балів (не менше 60) і такий результат його задовольняє, то набрана сума балів і є підсумковим результатом успішного складання екзамену.

Студенти мають можливість отримати додаткові бали (бонуси) за участь у конференціях, конкурсах, проєктах – до 10 балів.

Усі модульні контролі проходять у формі тестування на навчальній платформі Moodle. Для забезпечення права на об'єктивне оцінювання студентам надається право подавати в письмовій формі апеляційну скаргу про незгоду з отриманими балами.

Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

<https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/navch-nauk-tsentr-nezaleznoho-otsiniuvannia-znan/dokumenti>

Місце навчальної дисципліни в освітній траєкторії здобувача вищої освіти

Теоретичною і методологічною базою вивчення дисципліни «Управління ризиками» є дисципліни гуманітарного та загальноекономічного циклів. Матеріал дисципліни базується на знаннях, які студенти отримують при вивченні таких навчальних дисциплін, як «Менеджмент організацій» і «Соціальна відповідальність».

Знання та навички з навчальної дисципліни «Управління ризиками» допоможуть при виконанні кваліфікаційної роботи.

Поєднання навчання та досліджень

Створюються умови для поєднання навчальної та позанавчальної діяльності шляхом залучення студентів до наукових гуртків кафедри менеджменту, участі у студентських проєктах.

Студенти мають можливість додатково отримати бали за виконання індивідуальних завдань дослідницького характеру, а також можуть бути долучені до написання та опублікування тез і наукових статей з тематики курсу.

Інформаційні ресурси

Основна література

1. Кожушко Л. Ф., Кропивко С. М. Управління проєктами: Навч. посібник. – Рівне: НУВГГП, 2008. – 432 с.

2. Стандарт з управління проєктами та Настанова до зводу знань з управління проєктами (Настанова PMBOK) / Сьоме видання. – Newtown Square, Pennsylvania: Project Management Institute, Inc., 2021 рік., 370 с.
3. Dr. Amit Bijon Dutta. Understanding Risk Management in Construction Projects. Evincepub Publishing (June 1, 2020).
4. Christian B. Smart. Solving for Project Risk Management: Understanding the Critical Role of Uncertainty in Project Management. McGraw Hill; 1st edition (November 23, 2020), 320 p.
5. Randal Wilson. Mastering Risk and Procurement in Project Management: A Guide to Planning, Controlling, and Resolving Unexpected Problems (FT Press Project Management). Pearson FT Press; 1st edition (August 21, 2014), 289 p.

Додаткова література

6. Chiara Crovini. Risk Management in Small and Medium Enterprises (Routledge-Giappichelli Studies in Business and Management). Routledge; 1st edition (February 13, 2019), 99 p..
7. Mr Hancock, David. Tame, Messy and Wicked Risk Leadership (Advances in Project Management). Gower; 1st edition (September 28, 2012), 127 p.
8. Christopher O. Cox. Decision Making in Risk Management: Quantifying Intangible Risk Factors in Projects (Manufacturing and Production Engineering). CRC Press; 1st edition (July 25, 2021), 115 p.
9. John Hollmann. Project Risk Quantification: A Practitioner's Guide to Realistic Cost and Schedule Risk Management. Probabilistic Publishing (June 20, 2019), 416 p.

ПРАВИЛА ТА ВИМОГИ (ПОЛІТИКА)

Дедлайни та перескладання

Завдання навчальної дисципліни повинні бути виконані до початку сесії. У разі відсутності на занятті через хворобу або мобільність, студент зобов'язаний самостійно виконати завдання відповідно до методичних рекомендацій, розміщених на навчальній платформі Moodle.

Допускається у порядку, встановленому НУВГП, вільне відвідування студентами навчальних занять відповідно до Порядку про вільне відвідування студентами навчальних занять в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

Інформація щодо перездачі модулів розміщена в розділі Оголошення на навчальній платформі НУВГП <https://exam.nuwm.edu.ua/>

Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/1/4273.pdf>

Правила академічної доброчесності

Студенти повинні дотримуватися принципів та правил академічної доброчесності, сумлінно та самостійно (крім випадків, що санкціоновано передбачають групову роботу) виконувати навчальні та

	<p>дослідницькі завдання, посилаючись на джерела, з яких береться інформація.</p> <p>Якщо у виконаному практичному завданні виявлено запозичення з інших джерел без належного посилання, оцінювання такого завдання знижується у відповідності до виявлених порушень.</p> <p>У випадку виявлення списування під час проведення поточного та підсумкового контролю, результати оцінювання такого студента скасовуються.</p> <p>Неприйнятним є порушення норм моралі, зокрема негідне поведіння у громадських місцях, на території університету, вживання ненормативної лексики; завдання шкоди матеріально-технічній базі університету.</p> <p>Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnisti</p> <p>Кодекс честі студента https://nuwm.edu.ua/sp/akademichna-dobrochesnisti</p> <p>Академічна доброчесність. Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти https://cutt.us/MEoPK</p> <p>Якість освіти в НУВГП https://nuwm.edu.ua/sp</p>
Вимоги до відвідування	<p>Пропущенні заняття з навчальної дисципліни відпрацьовуються шляхом самостійного виконання завдань відповідно до методичних рекомендацій. Завдання розміщені на навчальній платформі Moodle. Студент може звернутись безпосередньо до викладача з приводу отримання індивідуальних завдань або з використанням зазначених засобів комунікації.</p> <p>Мобільні телефони та ноутбуки можуть вільно використовуватись студентами на заняттях для виконання практичних та ситуаційних завдань, роботи із статистичними даними.</p>
Неформальна та інформальна освіта	<p>В межах вивчення дисципліни наявна можливість визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті. Положення про неформальну та інформальну освіту в НУВГП https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/centr-neformalnoji-osviti/dokumentiv.</p> <p>Prometheus. URL: https://prometheus.org.ua/</p> <p>EdEra — студія онлайн-освіти. URL: https://www.ed-era.com/</p> <p>Happy Monday. URL: https://happy monday.ua/education</p> <p>Державна служба зайнятості. URL: https://skills.dcz.gov.ua/all-courses/</p> <p>Освітній ХАБ міста Києва. URL: https://eduhub.in.ua/</p>
ДОДАТКОВО	
Правила отримання зворотної інформації про дисципліну	<p>Для отримання зворотного зв'язку використовується анкетування здобувачів освіти з метою оцінювання якості навчання та викладання, анкетування випускників.</p> <p>З результатами анкетування можна ознайомитись на сайті НУВГП в розділі Моніторинг якості https://nuwm.edu.ua/struktorni-pidrozdili/vyo/proekti-dokumentiv</p>
Оновлення	<p>Оновлення навчальної дисципліни здійснюватиметься щорічно за результатами</p>

	опитування студентів, з ініціативи гаранта освітньої програми, випускників, роботодавців.
Навчання осіб з інвалідністю	Навчання осіб з інвалідністю здійснюється із застосуванням особистісно-орієнтованих методів навчання та з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної їх діяльності таких осіб відповідно до затверджених документів, протоколів та рішень https://nuwm.edu.ua/sp/dlja-osib-z-invalidnistju
Інтернаціоналізація	Market Infrastructure and Payment Systems. URL: https://www.banque-france.fr/en/page-sommaire/market-infrastructure-and-payment-systems Market infrastructures. URL: https://eba.europa.eu/regulation-and-policy/market-infrastructures European Free Trade Association. URL: https://www.efta.int/ Ukrainian Business & Trade Association – UBTA. URL: https://ubta.com.ua/en/about World Federation of Exchanges. URL: https://www.world-exchanges.org/

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лекції: денна – 16 год.; заочна – 4 год.	Практичні: денна – 14 год.; заочна – 6 год.	Самостійна робота: денна – 60 год.; заочна – 80 год.
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН1 Критично осмислювати, вибирати та використовувати необхідний науковий, методичний і аналітичний інструментарій для управління організацією в непередбачуваних умовах.		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні знати)	Знати: поняття ризику, методології та стандарти управління ризиками, процеси управління ризиками за РМВок.	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, тестові завдання, міні-лекція, демонстрація, робота в команді, лекція у формі діалогу, рольові ігри, обговорення, міні-лекція, ділові ігри.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, наукові статті, друкований роздатковий матеріал, монографії, дидактичні матеріали, графічні засоби, моделі, таблиці, ілюстративні матеріали, відео-записи, презентації.	
РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН6 Мати навички прийняття, обґрунтування та забезпечення реалізації управлінських рішень у непередбачуваних умовах, враховуючи вимоги чинного законодавства, етичні міркування та соціальну відповідальність		
Види навчальної роботи студента (що студенти повинні знати)	Знати: концепції управління ризиками, основні стандарти управління ризиками, інструменти і методи в управлінні ризиками за стандартом RPM від PMI.	
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, тестові завдання, міні-лекція, демонстрація, робота в команді, лекція у формі діалогу, рольові ігри, обговорення, міні-лекція, ділові ігри.	
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, наукові статті, друкований роздатковий матеріал, монографії, дидактичні матеріали, графічні засоби, моделі, таблиці, ілюстративні матеріали, відео-записи, презентації.	

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ – ПРН13

Вміти планувати і здійснювати інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення організації (підрозділу).

Види навчальної роботи студента (що студенти повинні знати)	Знати: процес ідентифікації ризиків за РМВоК, інструменти і методи в ідентифікації ризиків за стандартом RPM від PMI.
Методи та технології навчання	Міждисциплінарне навчання, проблемна лекція, тестові завдання, міні-лекція, демонстрація, робота в команді, лекція у формі діалогу, рольові ігри, обговорення, міні-лекція, ділові ігри.
Засоби навчання	Навчальні посібники, підручники, наукові статті, друкований роздатковий матеріал, монографії, дидактичні матеріали, графічні засоби, моделі, таблиці, ілюстративні матеріали, відео-записи, презентації.
Усього за поточну (практичну) складову оцінювання, балів	60
Усього за модульний (теоретичний) контроль знань, модуль 1, модуль 2, бали	40
Усього за дисципліну	100

ЛЕКЦІЙНІ ТА ПРАКТИЧНІ РОБОТИ

Тема 1. Вступ в управління ризиками			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Поняття ризику. Методології та стандарти управління ризиками. Управління ризиками за РМВоК.		
Тема 2. Планування управління ризиками			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Вибір концепції управління ризиками. Огляд основних стандартів управління ризиками. Інструменти і методи в управлінні ризиками за стандартом RPM від PMI.		
Тема 3. Ідентифікація ризиків			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .

			menedzhment.html .
Опис теми	Характеристика процесу ідентифікації ризиків. Інструменти і методи в ідентифікації ризиків за стандартом RPM від PMI. Вибір концепції управління ризиками.		
Тема 4. Якісний аналіз ризиків			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 2	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Характеристика процесу якісного аналізу ризиків. Інструменти і методи в якісному аналізі ризиків за стандартом RPM від PMI.		
Тема 5. Кількісний аналіз ризиків			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 4, практ. - 6	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Характеристика процесу кількісного аналізу ризиків. Система кількісних оцінок ризику. Інструменти і методи в кількісному аналізі ризиків за стандартом RPM від PMI.		
Тема 6. Планування реагування на ризики			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Характеристика процесу планування реагування на ризики. Інструменти і методи в плануванні реагування на ризики за стандартом RPM від PMI.		
Тема 7. Контроль ризиків			
Результати навчання ПРН1, ПРН6, ПРН13	Кількість годин: лекції - 2, практ. - 1	Література: 1; 2; 3; 4; 5; 6, 7, 8, 9	Додаткові ресурси: Project Management Institute Ukraine. Ukraine - Навчальні матеріали онлайн. URL: https://pmiukraine.org/ . Студентська бібліотека Букліб. https://buklib.net/ Підручники для студентів Westudents. URL: https://westudents.com.ua/predmet/19-menedzhment.html .
Опис теми	Характеристика процесу контролю ризиків. Інструменти і методи в моніторингу і контролі ризиків за стандартом RPM від PMI.		

Лектор

Король Б.О., к.е.н., доцент

Автор
Доцент

Богдан КОРОЛЬ

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №670 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B04000000807E2D0054327D00